

خالد قشتینی و سەمیر عەتاللا

هەناسەسواری نەتەوہیی .. یان خوگیلکردن ..

هەندریڤ ئەحمەد

بەر لە ماوەیەکی قشتینی بەهۆی یەکیک لە نووسینەکانی لە گۆشە رۆژانەییەکی رۆژنامەیی شەرق ئەلئەوسەت دوو چاری دیالوگیکی تووند بۆو لەلایەن رۆژنامەوانە کوردەکان، هەرچەندە من لە بابەتی گۆشەکەیی ئەوئەندە سەخەت نەبووم، چونکە پێم وایە ئەم بەرپێزە چەندە شتی باش دەنوسیت بەو مانایەیی، نووسینەکانی خزمەتی کۆمەڵگایەکی شارستانی دەکات و رازی ئەو زاتە ئەوئەندە کەس بریندار بکات و گۆشەنووسینێکی سەرکەوتوو، بەلام هەندیک لەهاوکاران وەلامی گۆشەکەیان دا بۆو، بۆچوونەکانی قشتینی وەکو قەلەمیکی خاوەن تەجرەبە و جیگای هەلۆستە لەسەرکردنە، چونکە ئەو شتیکی لەهیچەو نەنوسیت تاوەکو سەرچی بۆی بجیت.

هەردوو نووسەر (قشتینی و سەمیر عەتاللا) دوو گۆشەیی بەردەوامیان هەیە، ئەوہی قشتینی بەبەردەوامی دەخوینمەو، بەلام ئەوہی سەمیر زۆر سەرنج راناکیشیت، رەنگە هەر لە زوووەش بۆچوونی عەتاللا بزانی ئەگەر لێدا کۆک نیم، بەتایبەتی لەمەسەلەیی کیشە نەتەوہییەکانی چوارچیوہی و لاتانی عەرەبی و تیروانیی ئەو کابرایە لەمەسەلە چینیایەتی و زاتیەکان، بەلام هەردوو نووسەر لە گۆشەکانیان لەرۆژنامەیی ناوبراو لەرۆژی 16/ی ئۆکتۆبەر بابەتەکانیان سەرنج راکیش بوون، کە بە جووتە دوو مەسەلەیی گرنگیان رورژاندبوو، هەردوو بابەت لەبارەیی عێراق و کوردستان بوو، ئەوہی سەمیر لەسەر کەرکوک کە لەپاشان دیمەوہ سەری و ئەوہی قشتینی بەناوی وەهمی دیموکراسی بوو، کە تیندا باس لە پرسو راپیکردنی خۆی لەلایەن ریکخراویکی لیکۆلینەوہی ئەمریکایی لەمەر چۆنیەتی کشانەوہی هیزەکانی ئەمریکا لەعێراق دەکات، کە بەبۆچوونی قشتینی و ریکخراویکی دیکەیی ئەمریکی کە هەمان بۆچوونیان هەیە دەبیت عێراق بدیتە دەست سەرکردەیی بەهیز بەدەستیکی ناسنین، ئەم ولاتە بەرپۆہبات. ناوبراو باسی نەکردوہ مەبەستی لەسەرکردەیی بەهیز چۆن وکی و چیە؟ بەلام نمونە بۆ پیاوہ بەهیزەکانی میژوو دەهینیتەوہ لەشیوہی ناپلیون بۆ فەرەنسا و هیتلەر لەئەلمانیا و ستالین لە روسیا و حەجاج لەعێراق کۆن، پێم وایە ئەم ناوانە ئەگەرچی جیاوازی لەنیوانیاندا هەیە وەکو یەکیش نین لە هەلسەنگاندندا، بەلام تەنھا سەدام و چەند دیکتاتۆریکی وەکو ئەو ماوە ریزبەندیان بکات بۆ سەرکوتکردنی گەلان. هەرخۆشی دەلی رەنگە هەول و خوینەرەکانیشم تووشی سەرسوور مان بێن، لەم بۆچوونەمدا.. لە برگەییەکی دیکەشدا دەلیت: (من ئەو دیموکراسیخوژەم کە داوی دیکتاتۆریەت دەکەم) هەرچەندە بەر لە دوانزە ساڵ لەسەعدی یوسفی شاعیر گویم لەو قسەیی بوو کاتیکی دەلیت: بزێ دیکتاتۆریەت و بروخی دیموکراسی)، کە مەبەستی لە دیکتاتۆریەتی پرۆلیتارە، دەسەلاتی کریکاران و جوتیاران لەبەرامبەردا دیموکراتیەتی درۆینەیی رژیمی بەعسی سەدامی بوو... بەلام قشتینی هەرگیز هەمان مەبەستی لەو قسەیی خۆییەو بە برگەکانی گۆشەکەیی بەروونی داوی فەرمانرۆہیەکی خاوەن دەستیکی ناسنین دەکات و بۆ عێراق و لەئێستاوہش نیشانەیی چەوتی بەسەر هەلبژاردنی چاوەروانکراو داوہ کە رەنگە گوتنەکانی قشتینی بەس بێت بۆ هەناسە سواری نەتەوہپەرست و گروپە تیروریستیەکان بیکەنە دروشمی خۆیان، کاتیکی دەلیت چاوەرێ ناکەم ئەم پەرلەمانەیی دادی ئەوئەندە پاک و خاوین و بەراستی نیشتمان پەرور بن!!، چونکە نابینم کە هەلبژاردنەکی خۆی بەشیوہییەکی پرمتمانەو دروست ئەنجام بدیت. جا باشە کەسیکی وەک قشتینی بەم شیوہیی بربکاتەوہ دەبیت ئەوانەیی بریاری لەباربردنی پرۆسەیی دیموکراسی عێراق و تەجرەبەکەیی کوردستانیان داوہ لەژێر ئەم جۆرە بۆچوونانە بگەنە چ ئەنجامیک؟.

لەسەرەتا گوتم کە قشتینی لەهیچەوہ شت نەنوسیت، لەچەند گۆشەییەکی بەر لەئێستاوہ جاریکی دیکە نووسیوی، پەیمانگایەکی ئەمریکی و ناوہندیکی دیکەیی لیکۆلینەوہی بەریتانی لەبارەیی چەند مەسەلەییەکی داوی بۆچوونی ئەویان کردوہ، دیارە بۆ پرۆسەیی دیموکراسی خەلکیکی لەوانەیی بەم جۆرە حوکمە سەخەت دەبن و دەترسن لەژێر ئەم پەرەیی نەتەوہ بن دەستەکانی و لاتانی عەرەبی هەولبەدەن کەمیکی هەناسە هەلکیشن و

لەژێر عەبا شوپۆرەکانی ئیمپراتۆرییەکانی لم دەربازیان بێت، داوایان کردووە قشتینی ئەم جۆرە گۆشانه بنووسیت. لەهەمان ژمارەدا سەمیر عەتالاش لەژێر سەر دێپری (کەرکوک) چەند راستییەکی شیواندووە و خۆی لەخویندەنەوی میژوو بەدوور گرتوو، هەرچەند سەمیر لەسەرەتای نووسنەکەیدا هەولێداوێه که سۆزو هەستمان بە گوتن و نووسینەوی ناوی هەندیک لەتاوانەکانی رژێم دەرھەق بە کوردان لەلایەن رژیمی سەدام بەلای خۆی راکیش بکات، بەلام لەپەرەگرافی کۆتایی، وەك هەر شۆقینییهکی دیکەى عەرەب ناتوانیت لەنیو سکەى خۆبە دیموکراسیزان بەردەوام بێت و پشتگیری تەواوی سیاسەتەکانی رژێم لە تەعریبکردنی کەرکوک دەکات و زۆر بەسادهیش پێی وایە ناساندنی کەرکوک بە شوناسیکی کوردستانی پێویستی بە شەر نییە، چونکە هەمووی هەر عێراقە!! زۆر راشکاوانەش دەیهوێت بلیت: ئەگەر ئێو دەتانهوێ پیناسی کەرکوک بکەنە کوردستانی بەمەش پیناسە عەرەبی یان تورکمانییەکی لێدەسپرنەو، لێرەشدا مەسەلەى فاشیەت بوون دەخاتە پال کوردان ئەگەر داوای مافی خۆیان لە کوردستانییهتی کەرکوک بکەن!!

لەشوینیکدا دەلیت: (نازانین، پیناسی کوردبوونی (کەرکوک) لەکویدایە؟)، دەلیت: (کوردبوون نالیت کوردستانی بوون)، که هیچ سیاسییەکی کوردستانی ئەوی یەكەم بەکار ناهینیت.

سەمیر دەنووسیت که کەرکوک لەمیژووی نووسراودا عەرەبی نەبوو، بەلام کوردیش نییە!!، لەشوینیکی دیکەش بەرستەى لەمجۆرە مافی عەرەبی هاوردەو کوردە دەرکراوەکان دەخاتە تایی تەرازویکی یەكسان ، بۆیە دەلیت: راستە کوردەکان لەسەر مال و مولکی خۆیان دەرکراون، بەلام نابیت ئیستا ئەو عەرەبانە بۆ شوینە ئەسلییەکانیان بگەڕێندرێنەو.. ئای لەو بەزمە!!

بۆمەسەلەى دلێ کوردستان و پیناسی کوردستانی بوونی کەرکوک، لەوەشیاندا سەمیر بە هەرەشەى دەزانیت و پێی وایە که کەرکوک ئەگەر ریزەى 35% لە تورکمان و 5% لەناشوریەو زۆرینەشى عەرەبە، بیناوهینانی کوردو ریزەکەى ، تەنها لەبەرئەوی لەسەر سنووری کوردستاندا یە نابیته شاریکی کوردستانی (کوردی وەك سمیر دەلی).!! شهبانندی کەرکوک بە قودس بە ئیھانە دەزانیت بۆیە دەلیت: لەم قۆناغەدا کوردەکان لەلۆژیکی هیژەو ئەم قسانە دەکەن، که لە عێراقی ئەمرۆ لەدەستیاندا یە!!